

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Kundgörelser.

Sedan Herr Lector Rothofs Hushålls-Magasin nyligen på trycket utkommet, äro några få Exemplar hit til Staden försände. Mot hwar pränumerations-sedel och en ny plåt, erhållas Exemplar: doch låra ej alle Herrar pränumeranter wid detta tillfälle utbekomma sin födran.

Den 3 Augusti kommer auction at hållas uti afledne Handelsmannen Herndahls hus, då sjelfwe gården, med juweler, guld, silfwer, ten, messing och koppar, jämte järn- och trä-husgeråd, utom säng-gång- och lin-kläder, glas och porcellaine, samt åtskilliga kramvaror blifwa försälde.

Ifrån Carlstad är til salu hitkommet et litet parti torkad slom, hwarom närmare under rättelse fås uti Herr Göthenbergs hus på Kongsgatan.

Sedan et glasbruk blifwet härwid Staden nyligen anlagd, åstundas allehanda sönderslagne glas och bouteiller, hwarom Hr. Jan Schults uttrar sig omständeligen.

Den 22 dennes kl. 10 f. m. försäljes hos Stråddaren Tengberg, ander offentlig auction en hop ten, kläder och sängställen, jämte skåp, stolar, och andra husgeråd-saker.

Om en ny furubåt, som är sal, gifwes under rättelse på Tryckeriet.

* * * *

Göteborgska
Magasinet.

Lördagen, den 24 Julii 1762.

Om Fiskerier.

Hela nationer af wilda människor gifwas, som lefwa endast af fisk; och man finner mer än en böfsad folkhop, som drager sin föda ur hafwet, nögd at stilla sin hunger med saltis-fisk, utan at efterfråga kräseliga rätter. Likaledes wet man, at hela Påfweddmet lefwer 4 til 5 månader om året af idel fiskvaror; hwarigenom Jesuiter och flera helgon funnet en säker och båtande födkrok i sjelfwa fastan. Så förstås ock utan widlyftighet, at sjömän se sit wisterhus på hafwet, och nära sig mest af saltad eller torkad fisk. Åter råknar den ifrån stranden widt aflägsna människo-flocken för en läckerhet, hwad andre bruka för nöd skul, och til sit lifs uppehälle. Dess utan drager man fisk ur djupet, som tjenar til andra förnödenheter. De store hvalarne skänka oss olja, til ljus om natten: af deras skåp hemtar fruntimret en oumbärlig prydnad; och Apothequen förskrifwa botemedel från samme

G g

sim

simmande spöken. Ho wet icke, hwad förde-
lar mången gör sig af perlor och coraller, som
fiskas ur hafwet? Ut förtiga bruket af snäckor,
til prydnad för Cabinetter, m. m.

Se här en mätning af den wälsignelse, som
hafwet meddelar treflige fiskare; men alla na-
tioner äro icke i stånd, at draga til sig dessa ri-
kedomar. Det är allenast et sjöfarande folk,
eller invånare i de länder, som äga sjöfart och
allehanda tilbehör, hwilke tilägna sig dessa för-
delar. Man måste förfoga sig ända up til Is-
hafwet, för hvalfiske-fångsten, och til Terra
Nova, för stockfisket. Alla strander besökas ej
af sill, och alla nationer hafwa ej rättighet at
följa hånne til stranden. Wissa fiskerier tilhö-
ra wissa länder, och deras invånare taga där-
af hela båtnaden. Man wet, hwad stora krig
sillefångsten förorsakat mellan 2 sjömagter. Man
påminner sig utan swårighet, hwad tråtor stock-
fisket upwäkt uti freds-afhandlingar mellan Eng-
geland och Frankrike. Wi hafwe i wår tid
sedt, huru Engelsmännen tro sig äga nog en
sätning uti Cap-Breton för alla sina krigs-om-
kostningar. Man sluter då billigt, at fiskerier
äro märkliga grufwor för nationer, som haf-
wa nog insigt och styrka, at draga all möjelig
fördel däraf.

Sillesfisket bår rätteligen namn af Holländar-
nes guld-grufwa; så wida det, efter berömdes
scribenters utsaga, bringar staten årlig inkomst
af millioner gyllen. En stor hop sjömän, och
at

betare af flera slag, ansenliga skatter, och en
myckenhet af fartyg, som utwidgat sjöfarten,
äro frukten af dessa inrättningar, samt af de
wisa anstalter, som hellswa försigtigheten utsta-
kat, och en hundra-åra förfarenhet stadgat.

Mer än 1000 Engelske seglare lastas med
stockfisk årligen, och sprida sig til alla hamnar
både i medelhafwet och storhön. Fransosen har
icke så stort antal; doch har samma fiske waret
äfwen för honom lönande, så til eget behof,
som genom affättning uti Italien, Spanien och
Portugal. Andra nationer, som äro mågtiga
til sjös, eller hafwa lust at blifwa, som des-
utan äga folk och tilbehör, jämte fördelagtig
belägenhet, böra wäl söka til at deltaga i sam-
ma förmåner. Guld- och silfwer-grufwor äro
ej allas lott, och förwaras med all omsorg af
deras ägare. De framalstra en wändelig hop
ullingar, medföra stora kostnader, och gå omsider
ut med hela båtnaden. Hafwet tilbjuder där-
emot öfwerflöd mot mindre förlag och arbete,
och mindre manspillan. Denna källa til rike-
domar torkar ej ut, men förnyar årligen sin af-
komst, och warar förmodeligen til werldens ända.

Det wore lätt at wisa, huru de bästa gruf-
wor näpligen gifwa så mycket, som et wäl drif-
wet stock- eller sille-fiske, sedan all kostnad blif-
wet afdragen. Men låt wara, at de rikaste berg-
werken gifwo mera; må man icke desmindre
widtaga fiskerier, som göra oss berättigade, at
dela den löpande penninge-massan? Et ögne-
märke

märke för all handel och flit, för allt arbete och äfventyr.

Imidlertid kan et folk aldrig ursäktas, som vagtar sit sköna läge, samt öfverflöd på sjöfolk och alla til seglation erforderliga saker, försummar at wid sina fränder hemta de skatter, som andre ej ängarat, at med olika kostnad och besvär uplöta på djupet.

Swad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Hans Excellence, Riksrådet, Cancellie-Præsidenten, och Öfverste-Marskalken, m. m. Högwälb. Grefwen, Herr Carl Gust. Tessin antom från Kamlösa helsobrun hit til Staden den 20 dennes, och reste härifrån i dag. Hans Excellence har nu draget sig från den Politiske skådeplatsen, för at sköta sin helsa, den Han och til vårt almännas fögnad, någodelunda återvunnit. En Herre, som gifwet Leckö Slott och Åkerön ny lyster, underlåter ej at hådanefter gagna Riket genom Oeconomiska storverk; och således med oräkneliga skäl tilägna sig en taksam efterverlds hägkomst.

Öfwer Hans Excellence finner jag i mina Archiver följande Epigramme längesedan författat.

Gal-

Gallia Richelios, Colbertos Gallia jactet;
Ponimus hoc contra nomina tanta capur.

Götheborgske Werel-coursen.

Denne blifwer hådan efter en bedröfwelig raritet. Jag kan aldrig föreställa mig Rikets omständigheter så usla, som weyel-ryttares samwete och sedolära. Werlar äro nu swärligen til fångs, och jag hörer med ångslan, at en Riks-Daler Banco kostat förleden Onsdag 96 Mark. Swad utsigter bådär detta för framtiden? Hans delen lutar fast, och almånheten stadnar i håpenhet. Swar och en tänker mer, än jag kan skrifwa, som har hwarken at winna eller förlora.

Antonne äro Skepparne Christ. P. Mörk ifrån Alloway med fyrkol, och John Otbie ifrån Hamburg med barlast.

Utgången är Skepparen William Reed til Newcastle med järn och bräder.

Helsingör. Den 9 Julii gingo härigenom Skepparne Johan Edlund ifrån Louisa til Amsterdam med tjära. Den 10 dito, Edward Hewker ifrån Wolgast til London med stäfwer, Peter Hansson ifrån Norköping til Amsterdam med järn, Berend Rasch och Daniel Ruschmeyer ifrån Bremen til Stockholm med barlast, Michael Ruther ifrån dito til Calmar med dito, Johan Haggren ifrån Dantzic til Marstrand med råg, Gerhard Görling ifrån Norköping til Götheborg med salt, Christ. Larssen

Danberg ifrån Riga til Göttheborg med hampa.
Den 11 dito, Cyldert Garrelts ifrån Bremen
til Stockholm med barlast, Clas Hindrichs,
Hans J. Bogellang och Peter Wakan ifrån
Amsterdam til Wolgast, Stockholm och Lübeck
med styck-gods. Den 12 dito, Johan Kades-
lef, och Jacob Kuffs ifrån Bremen til Calmar
med barlast, Erik Lundgren ifrån London til
Stockholm med styck-gods, Jacob Ohman ifrån
Danzig til Göttheborg med råg, Edmund Gar-
rum ifrån Yarmout til Stockholm med malt,
Peter Wollin ifrån Göttheborg til Danzig med
fill. Den 13 dito, Anders Norberg ifrån Ri-
ga til Göttheborg med lin, Joseph Wacke, Car-
muel Dixon, och Robert Bownes från New-
castle til Warköping, Stockholm och Warkö-
ping med stenkol, Erik Solberg ifrån Danzig
til Porto med stäfwer, Olaus Sjölén ifrån Wil-
lau til Warberg med råg, Swen Brandt, Jo-
him Prohn och Peter Stjernberg ifrån Götthe-
borg och Uddewalla til Memel, Kewal och Pe-
tersburg med fill, Anders Andersson ifrån Cal-
mar til Göttheborg med tunnor, Thomas Sut-
ton ifrån Wisby til London med hampa.

Kongl. Danska Afriatiska Compagniets an-
komna skepp innehafwer följande waror, nämli-
gen: 6579 pund Sago, 24.138 pd. Radix Chi-
nä, 1792 pd. Gallingal, 1934 pd. Stern-Ni-
nis, 10292 pd. Rhabarbara, 25738 pd. Tutta-
nego, 687990 pd. Thee Bohe, 67778 pd. Thee
Congo, 6242 pd. Thee Coatchoun, 574 pd.
Thee

Thee Padri-Coatchoun, 7130 pd. Thee Pec-
toe, 21600 pd. Thee Singlo, 10468 pd. Thee
Tonkay, 6579 pd. Thee Hysan Chin, 2790 pd.
Thee Bing, 3369 pd. Thee Hysan, 240 pd.
Thee Soulong, 6400 stycken Nankens i sorter.
123 Tassel-Servicer, 110 Caffé-Servicer,
106 Thee-Servicer, 414 Ferriner, 1506 djua
pe Talrikar, 4580 flata dito, 696 djupa Salt-
ser, 2080 flata dito, 365 Säs-skålar, 362 par
Saltkar, 1834 Smörfat, 414 satsar Frukt-
fat, 68 satsar Plat de Menage, 1801 par Cho-
colade-Tassar, 25268 pr. Caffé-Tassar, 47785
par Thee-Tassar, 8047 enkla dito, 362 Caf-
fé-kannor, 1094 Nyblå-kannor, 2797 Thee-
kannor, 26077 Spilkummar, 392 Pouch-
bollar, 110 satsar dito, 200 Pouchkoppar, 250
satsar Sockerdosor, 112 Blomsterkrukor, 196
par Figurer, 17 par Leuchter, 84 Gorgoletz-
ter. Auktionen börjas den 25 Augusti.

Små Kyrko-tidningar.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 15
til den 22 dennes födde 4 Goffe och 3 Glicko-
barn: Wigde Båtekarlen, Anders Andersson
Mellberg och Enkan, Ingrid Bryngelsdotter:
Döde Handelsmannen Hammar, Skomaka-
ren Carl Wiklund och Enkan Maria Lerum af
ålderdom, Timmermannen Råbergs Hustru,
Gunla Andersdotter, af håll och styng, och 1 Gof-
se-barn af tandfeber.

I Tyska Församlingen födt 1 barn:

J. Kron

I Kronhus = Församlingen födde 6 barn: Döde Soldat = hustrun, Brita Ferling, af feber; Dragonen, Anders Dahlholm, af hetsig feber, Soldaten Anders Lustig, af bröstsjuka, dito Johan Lemberg af lungsjot, afstedade Handlangaren, Hans Lund, af dito, Caporalen, Jonas Hammar Dahl, af håll och stung, Caporal = Enkan, Maria Hallenberg, af tvännsjukan, Arbets = Karlen, Lorents Dahlgren af hetsig feber, och 3 barn af koppor, eller otidig födsel.

Kundgörelser.

Den 29 dennes kommer på Stadens Auctions = Kammarer under offentligt utrop at försäljas en här på strömen liggande Hucfartelse kan fås af Herr Johan Hinrich Olisch.

Något Pyrmont = och Seltzer = watten, samt åtskilliga sorter gryn och grå ärtor, utom fenstersglas i korgar, finnes til köps hos Handelsmannen, Herr Pehr Hammarberg.

Skräddaren Bergii tvänne tomter, belägne på Kronhus = gatan tät wid Torg = gatan, äro til salu. Jordmännen på den ena tomten är tjenlig til trågård. Om priset kan med ägaren samrådås.

Hos Sadelmakaren Jock äro til salu wagnar, sadlar och selar, något af hwarje slag, med mera som hörer til des profession.

Det som nämndes i förra Becko = bladet om skogselden, och Torparen wid Jonsered, skal ej til alla delar hafwa sin riktighet.

* * * * *

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 31 Julii 1762.

Om Banco = in = åtningar*.

Det är onökeligt, at de capital, hwaraf en Banque består, sprida bland almånheten ansentigare summor, än som tillförene waret i rörelse. Den säkerhet, man har om betalning, och förtroendet til Banquen, har så lyckelig werkan, at man helre tar Banco = sedlar, än hårdeste mynt och weylar: hjuftwe de sednare hafwa ej samma wig = och säkerhet; och man frågar litet efter sedlarnes inslösen: ty de göra til alla delar samma nytta som penningar. Handlande få genom Banquar tillfälle, at mot måtteligt intresse förbyta löpande weylar: sedlarne, som gifwas i skället, öpnar dem ny credit, och banad dem wäg til en utwidgad handel. Hela penninge = wärdet kommer i rörelse; då hwar och en ägares fördel så fodrar: slit och arbeta upplifwas, penninge = priset faller, och lån bewiljas utan swårighet. H Man

* Detta är en fri öfversättning ur Journal de Commerce, för Martii månad, 1761, från | 7 til | 16.